

Minister P. Adema
Ministerie van LNV
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Postadres:
Van Galenstraat 4
7622 XP Borne
+31 6 30 95 24 93
secretarsi@kleindierliefhebbers.nl

www.kleindierliefhebbers.nl

Datum 27-03-2024

Onderwerp: tentoonstellingsverbod risicovogels

Geachte Minister,

Bij de deelnemers van KleindierLiefhebbers Nederland en de leden van lokale kleindierverenigingen is er geen enkel begrip voor uw besluit om het tentoonstellingsverbod voor hoenderachtigen landelijk te handhaven. Op 2 november 2023 is hierover al een brief gestuurd naar LNV door KleindierNed en benadrukt hoe belangrijk de tentoonstellingen zijn voor de fokkerij van hoenders en watervogels. Ook zijn er al vele malen voorstellen ingediend hoe het afschalen van het tentoonstellingsverbod zou kunnen plaatsvinden zodat er geen risico's zijn voor verspreiding van vogelgriep. Een risico dat met onze tentoonstellingen sowieso al verwaarloosbaar klein is. Ook blijkt er helaas geen vraag hierover aan de Deskundigencommissie gesteld, terwijl we hier nu al zo lang op aandringen.

Fokkers begrijpen niet dat ze met hun vogels naar tentoonstellingen in de omliggende landen kunnen terwijl deze tentoonstellingen en evenementen in Nederland verboden zijn. Kortom het geduld van de leden van de diverse verenigingen van KLN is op. Het lijkt erop dat als er commerciële belangen in het spel zijn LNV alles op alles zet om waar mogelijk deze te dienen. Als het gaat om de hobbydierhouderij, om het fokken van zeldzame rassen en soorten dan is er onvoldoende gevoel voor urgentie.

Naast het fokken van zeldzame rassen pluimvee en watervogels is daarbij het behoud van oud cultureel levend erfgoed, zoals verschillende Nederlandse pluimveerassen van groot belang. Dit kan alleen gewaarborgd worden door tentoonstellingen, waarbij de kwaliteit van het ras beoordeeld wordt en zo behouden blijft. Door het langdurige tentoonstellingsverbod zullen zeldzame rassen van kippen, watervogels zomaar verdwijnen. De fokkerij van rassen houdt zo op en daarmee komt de biodiversiteit in gevaar. Rassen van sierpluimvee blijven van belang voor behoud van genetische bronnen om de éézijdige fokkerij in de bedrijfsmatige pluimveehouderij te ondersteunen.

Het risico van overdracht van AI virus is door de wetenschappers aangetoond, dat het alleen via wilde vogels overgaat naar hobbymatig gehouden pluimvee of naar bedrijfsmatig gehouden pluimvee. Tentoonstellingen worden gehouden in dichte hallen of huizen, waar geen enkele AI

gevoelige wilde vogel naar binnen komt. Terwijl u wel de ophokplicht afschaalt, waarbij wilde vogels zeer zeker direct in contact komen met bedrijfsmatig gehouden pluimvee, geeft u geen enkele reactie op onze vraag om tentoonstellingen te mogen houden met pluimvee.

Daarnaast hebben de tentoonstellingen een sociale functie, waarbij meestal leden sociale omgang en contact met elkaar kunnen hebben.

Zo hebben de tentoonstellingen ook nog een functie in het bevorderen van de volksgezondheid van vele Nederlanders.

Wij zijn zeer teleurgesteld dat er nu nog geen enkele stap gezet wordt en kunnen dit ook niet meer uitleggen naar onze leden. Na vele jaren van overleggen en praten zijn wij als KLN niets opgeschoten. Sterker wij als kleindierliefhebbers worden totaal genegeert als het gaat om tentoonstellingen!. Dit kunnen wij niet meer uitleggen naar onze achterban. Wij eisen het verbod op tentoonstellingen en evenementen met hobby en raspluimvee per direct op te heffen.

Voorzitter KleindierLiefhebbers Nederland

J. D. Nijkamp

KleindierNed

Postadres:
Erichemsekade 11
4116 GD Buren

+31 6 30 67 25 17
info@kleindierned.nl

www.kleindierned.nl

G. van Ingen-Ten Brinke
Manager Diergezondheid en Antibiotica
Ministerie van LNV
Postbus

Datum: 02 november 2023

Onderwerp: Maatregelen vogelgriep en hobbydierhouderij

Geachte mevrouw Van Ingen,

Het Ministerie van LNV overweegt na advisering door de deskundigencommissie om de ophok- en afschermplicht in de regio Veluwe te beëindigen. Dat is goed nieuws na deze lange periode. Voor de hobbyhouders is dit een zeer zware periode. Door alle beperkingen staat de hobbydierhouderij onder grote druk en dat geldt in het bijzonder voor de fokkerij in verenigingsverband. Met alle gevolgen voor de instandhouding van (zeldzame) rassen. Deze beperkingen zijn nog steeds niet voorbij omdat het tentoonstellingsverbod nog steeds van kracht blijft.

Het is jammer dat de deskundigencommissie niet gevraagd is of het tentoonstellingsverbod kan worden beëindigd. Het lijkt erop dat, ondanks alle intenties de belangen van de hobbydierhouderij onvoldoende op het netvlies staan. Wij vinden dat dit tentoonstellingsverbod per direct moet worden beëindigd. Hier is geen noodzaak meer voor.

Wij hebben keer op keer gepleit en afgesproken om in de vragen aan de deskundigencommissie niet alleen te concentreren op de commerciële belangen, maar ook die van de hobbydierhouderij te betrekken. Dat betekent de noodzaak van afschermen en van het tentoonstellingsverbod steeds opnieuw in de vragen aan de deskundigen te betrekken, zoals ook steeds opnieuw aan de deskundigencommissie gevraagd wordt of maatregelen voor de commerciële houderij moeten worden voortgezet of kunnen worden afgeschaald. Deze differentiatie moet standaard onderdeel zijn van het format van vragen aan de deskundigencommissie.

Wij vinden dat met spoed deze vraag m.b.t. het beëindigen van het tentoonstellingsverbod voorgelegd moet worden aan de deskundigencommissie zodat het antwoord meegenomen kan

worden in de brief aan TK over de voorgenomen opheffing van de ophok- en afschermplicht in de Gelderse Vallei.

Voorzitter KleindierNed

Ing. Sible Westendorp DVM

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S.W.', with a horizontal line through the middle and a dot at the end.

Stappenplan/checklist afschermen risicovogels van hobbyhouders in verband met preventie vogelgriep

Om de risico's op overdracht van vogelgriep (hoogpathogene aviaire influenza, HPAI) van dier op dier, en ook van dier op mens, te minimaliseren worden er in Nederland verschillende maatregelen genomen, waaronder de ophok- of afschermplicht.

Een hobbyhouder van risicovogels (hoenderachtigen, watervogels en loopvogels) moet zich houden aan de 'Afschermplicht'. De afschermplicht houdt in dat u moet voorkomen dat uw vogels in contact komen met wilde vogels. Hieronder vindt u adviezen die u helpen aan de afschermplicht te voldoen. De NVWA, die handhaaft op de afschermplicht, onderschrijft deze adviezen. Afhankelijk van de situatie kan het zijn dat de NVWA u bij een inspectie vraagt toch nog aanvullende maatregelen te nemen op de maatregelen die u zelf al genomen heeft, als zij van mening is dat de afschermmaatregelen onvoldoende zijn. De NVWA geeft u altijd de kans die aanvullende maatregelen te nemen en zal niet gelijk een boete opleggen.

Heeft u hoenderachtigen en/of loopvogels (maar geen watervogels), dan gelden de volgende adviezen voor u:

1. Houd uw vogels binnen zo klein mogelijk afgesloten gebied, als toelaatbaar is zonder afbreuk te doen aan dierenwelzijn en natuurlijk gedrag. Dat wil zeggen: minimaal binnen een omheining waar zij niet uit kunnen en verklein deze ruimte zodanig dat wilde vogels minder gemakkelijk in de omheining kunnen landen. Zo kunt u de ruimte controleren en verkleint u de kans dat uw vogels in aanraking komen met wilde vogels. Wilde vogels kunnen het vogelgriepvirus maar ook andere ziekteverwekkers bij zich dragen en deze zo aan uw vogels overdragen.
2. Maak het terrein waar uw hoenders lopen zo onaantrekkelijk mogelijk voor wilde watervogels. U kunt bijvoorbeeld afschrikmiddelen gebruiken of bomen en struiken planten, om de kans dat wilde watervogels (die het grootste risico voor vogelgriep vormen) op uw terrein landen te verkleinen.
3. Voorkom dat uw hoenders in contact kunnen komen met (stilstaand) open water (dus vijvers plassen, sloten, meren). Plaats tenminste een fysieke afscheiding tussen open water en de hoenders en zorg dat in het deel van de uitloop waar zij lopen geen plassen blijven staan. Water trekt namelijk wilde dieren aan en kan tevens langdurig een bron voor het vogelgriepvirus zijn.
4. Om de kans op besmetting van uw vogels nog meer te verkleinen is het aan te raden om een overdekt hok te maken of het volledige verblijf met netten te overspannen en rondom af te sluiten zodat er geen contact meer kan plaatsvinden tussen wilde vogels en uw hobbyvogels. Gebruik hiervoor idealiter stevige materialen en fijnmazige materialen.

Wanneer u alleen watervogels of wanneer u watervogels en hoenders en/of loopvogels samen houdt, dan gelden de volgende adviezen voor u:

1. Houd uw vogels binnen zo klein mogelijk afgesloten gebied, als toelaatbaar is zonder afbreuk te doen aan dierenwelzijn en natuurlijk gedrag. Dat wil zeggen: minimaal binnen een omheining waar zij niet uit kunnen en verklein deze ruimte zodanig dat wilde vogels minder gemakkelijk in de omheining kunnen landen. Zo kunt u de ruimte controleren en verkleint u de kans dat uw vogels in aanraking komen met wilde vogels. Wilde vogels

kunnen het vogelgriepvirus maar ook andere ziekteverwekkers bij zich dragen en deze zo aan uw vogels overdragen.

2. Maak het terrein zo onaantrekkelijk mogelijk voor wilde watervogels. U kunt bijvoorbeeld afschrikmiddelen gebruiken of bomen en struiken planten, om de kans dat wilde watervogels (die het grootste risico voor vogelgriep vormen) op uw terrein landen te verkleinen.
3. Scherm het water en, indien van toepassing, het leefgebied van uw vogels aansluitend aan het water van boven af zodat uw vogels rondom zijn afgeschermd. Hiermee zorgt u ervoor dat wilde watervogels niet in het water landen waarin uw watervogels zwemmen of waarmee uw hoenders/loopvogels contact hebben. Span hiervoor bij voorkeur kleurrijke linten over het leefgebied van uw risicovogels. (span kleurrijke linten op maximaal 1,5 van elkaar; of duidelijk zichtbare draden op 50 cm van elkaar; of netten of gaas of een dichte overkapping).
4. Als het water waarin uw vogels zwemmen in directe verbinding staat met open water, dan kan eventueel aanwezig vogelgriepvirus uit de uitwerpselen van besmette wilde vogels bij uw vogels komen. Indien een verbinding met open water onvermijdelijk is voorkom dan contact met wilde vogels door het scheiden met (dubbel) gaas.
5. Om de kans op besmetting van uw vogels nog meer te verkleinen is het aan te raden om een overdekt hok te maken of het volledige verblijf met netten te overspannen en rondom af te sluiten zodat er geen contact meer kan plaatsvinden tussen wilde vogels en uw hobbyvogels. Gebruik hiervoor idealiter stevige materialen en fijnmazige materialen.

Aanvullende adviezen voor het voorkomen van zieke dieren door vogelgriep

- Eten: voeder uw vogels binnen of in een afgeschermd gedeelte van het verblijf waar het voer niet toegankelijk is voor wilde vogels en uit het zicht ligt. Verwijder eventueel gemorst voer zo snel mogelijk; zo verkleint u de kans dat wilde dieren op het voer af komen, hierin uitwerpselen kunnen achterlaten en dicht bij uw vogels komen. Gebruik indien mogelijk trapbakken om uw vogels van voer te voorzien.
- Drinken: zet de drinkbak afgeschermd en bij voorkeur binnen.
- Controleer uw vogels regelmatig op tekenen van ziekte of welzijnsproblemen en houd vogels die ziekteverschijnselen vertonen weg bij uw gezond ogende dieren. Raadpleeg direct uw dierenarts voor advies.
- Controleer uw watervogels op lek worden¹. Geef droge ondergrond.
- Heeft u zowel hoenders als watervogels, houd deze dan zo veel mogelijk van elkaar gescheiden.

Aanvullende hygiëne adviezen:

- Was uw handen goed nadat u contact heeft gehad met uw vogels of in het verblijf van uw vogels bent geweest. Goede hygiëne is belangrijk voor de gezondheid van u en uw dieren.
- Draag apart schoeisel of maak uw schoenen schoon wanneer u het vogelverblijf betreedt of verlaat. Zie bijvoorbeeld deze Engelstalige video waarin dit wordt gedemonstreerd: <https://youtu.be/t3Aq0iCaKS0?si=3435XfwwDuhUsQ5y>

¹ Vogels hebben een vetfilm op hun veren om water af te stoten. Als door verontreiniging, zoals olie of modder deze film wordt beschadigd, worden de veren nat. Als het verenkleed nat wordt tot op de huid dan vatten ze kou en kunnen niet meer zwemmen.

- Laat dode wilde vogels in de omgeving zo snel mogelijk door een niet-vogelhouder opruimen. Meer informatie hierover vindt u op <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vogelgriep-preventie-en-bestrijding/vraag-en-antwoord/ik-heb-dode-wilde-vogels-gevonden.-bij-wie-kan-ik-dit-melden#:~:text=U%20kunt%20de%20dode%20vogel,een%20andere%20organisatie%20voor%20inzetten.>
- Bekijk de video op deze website (zie onderstaande link) of bezoek de website van Kleindierned voor voorbeelden over hoe u zich aan de afschermplicht kan houden. <https://www.nvwa.nl/documenten/videos/2021/10/26/video-afschermplicht-bij-hobbyvogels>